

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Amsterbaken
t.a.v. de algemeen directeur
De heer H. Kaal
Transformatorweg 6
1014 AK Amsterdam

Inspectie VenJ

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.ivenj.nl

Ons kenmerk

618806

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Datum 15 april 2015
Onderwerp Resultaten tussentijds toezicht Amsterbaken

Geachte heer Kaal,

Op woensdag 21 januari 2015 voerden de Inspectie Veiligheid en Justitie, de Inspectie Jeugdzorg en de Inspectie SZW een onaangekondigd tussentijds toezicht uit bij justitiële jeugdinrichting (JJI) Amsterbaken. In dit tussentijds toezicht beoordelen de Inspecties de mate waarin de inrichting de aanbevelingen uit de doorlichting van mei 2013 heeft opgepakt. Tevens hebben de Inspecties het tussentijds toezicht benut om nader onderzoek te doen naar twee recente ontvluchtingen.

Bevindingen tussentijds toezicht

Amsterbaken sluit in de tweede helft van 2015. In verband hiermee hebben de Inspecties besloten niet van alle aanbevelingen de stand van zaken te onderzoeken, maar zich te richten op de aanbevelingen waarbij zij in de periode tot de sluiting de grootste risico's zien: de doorgang van het dagprogramma, de interne veiligheid, het volgen van voldoende opleiding en scholing door medewerkers en de personeelsbezetting.

Een aantal aanbevelingen heeft Amsterbaken opgevolgd. Het directiesecretariaat houdt bij wanneer er uitval is in het dagprogramma. Verder kan Amsterbaken indien nodig gebruik maken van het Intern Bijstandsteam van PI Amsterdam Over-Amstel. De klachtafhandeling vindt overwegend binnen de gestelde termijn plaats. Naast deze positieve punten, hebben de Inspecties geconstateerd dat de inrichting de volgende aanbevelingen onvoldoende heeft opgepakt:

- In een aantal teams is de bezetting met groepsleiders niet conform de formatie. Amsterbaken lost dit op door de inzet van uitzendkrachten. Desondanks waren er de afgelopen periode situaties waarin er, bijvoorbeeld door ziekte, niet op iedere leefgroep twee groepsleiders beschikbaar waren. De teams beslissen, conform het beleid van zelfsturende teams van Spirit, zelf hoe zij hiermee omgaan. Meerdere teams kiezen er noodgedwongen nog steeds voor om te rouleren. Dat

wil zeggen dat de groepsleiders een deel van de jongeren van hun groep tijdens het dagprogramma insluiten en de overgebleven jongeren begeleiden met één groepsleider. Vanuit het oogpunt van een goede behandeling en bejegening van de jongeren vinden de Inspecties het rouleren ongewenst. Ook beschikt de inrichting niet over een Risico Inventarisatie & Evaluatie waarin de risico's van het rouleren staan beschreven.

- De groepsleiders voldoen niet allemaal aan de door de inrichting gestelde norm van twee trainingen Gepast Fysiek Optreden (GFO) per jaar, wanneer een kalenderjaar als uitgangspunt wordt genomen. Op enkele groepsleiders en beveiligers na heeft geen enkele groepsleider of beveiligers in 2014 twee trainingen GFO gevolgd. De meeste groepsleiders hebben in 2014 één training GFO gevolgd en enkele groepsleiders geen training. Bij nagenoeg al de medewerkers die geen training hebben gevolgd is hier een medische reden voor.
- Er is aan de groepsleiders geen herhalingstraining YOUTURN aangeboden. Wel is er training geweest in het begeleiden van TOPs- en Get Smart -bijeenkomsten, die onderdeel zijn van YOUTURN.
- De groepsleiders hebben niet allemaal voldoende aandacht voor de beveiligingsaspecten van hun werk. Ook zijn er verschillen in de frequentie waarop de teams kamercontroles en urinecontroles uitvoeren. Dit leidt tot een verschil in rechtspositie voor de jongeren en in de gevallen waar de frequentie erg laag ligt kan dit risico's voor de veiligheid opleveren.

Inspectie VenJ

Datum
15 april 2015

Ons kenmerk
618806

Recente incidenten

De inrichting en DJI hebben de twee ontluchtingen geëvalueerd en op basis hiervan aanbevelingen geformuleerd. De Inspecties stellen vast dat er onder andere verbeterpunten zijn voor wat betreft de scherpste op beveiligingsaspecten. Daarnaast zijn bij één van de twee ontluchtingen de instructies voor het toezicht houden op het luchten niet volledig uitgevoerd. Deze bevindingen sluiten aan bij het laatste hierboven genoemde verbeterpunt. De inrichting heeft inmiddels op basis van de aanbevelingen uit de evaluaties verbeteringen doorgevoerd.

Uw reactie

In een brief d.d. 13 februari 2015 naar aanleiding van het tussentijds toezicht geeft u aan dat ervoor gekozen is een roosterbureau in te richten. Dit bureau voert de regie over alle dienstroosters van de leefgroepen en zorgt er onder andere voor dat rouleren niet meer nodig is. Daarnaast zal binnen één maand voor elk team een teamdag plaatsvinden, waarop in ieder geval een GFO-training zal plaatsvinden. De Inspecties hebben de bevindingen van het tussentijds toezicht op 31 maart 2015 aan de directie van Amsterbaken gepresenteerd. Op dat moment heeft u aangegeven dat deze acties inmiddels hebben plaatsgevonden.

U geeft aan dat de oorzaak dat de herhalingstraining YOUTURN niet is aangeboden deels ligt bij sectorale ontwikkelingen en besluiten. In 2013 is besloten de herhalingstrainingen YOUTURN in dat jaar grotendeels te vervangen door de TOPS-/Get Smart-trainingen. Dit besluit is mede genomen door de noodzaak tot aanpassing van de YOUTURN-(herhalings-)training en de

trainingsdruk in de sector. Toen de training van de TOPs-training werd uitgesteld, heeft Amsterbaken besloten de vrijgevallen opleidingsruimte te benutten voor het inhalen van GFO-trainingen.

Verder is door de invoering van zelfsturing er minder centraal aangestuurd op het volgen van trainingen. Wel was YOUTURN-bevoegdheid elke twee maanden onderwerp van gesprek geweest tussen teams en directie.

Tevens geeft u aan dat op korte termijn de herhalingstraining YOUTURN zal plaatsvinden. Deze training zal vanwege de op handen zijnde sluiting vooral aangeboden worden aan medewerkers die aangeven in het Jeugdzorg- of JJI-veld te willen blijven werken, zodat zij aan hun trainings- en registratieverplichting kunnen blijven voldoen.

Inspectie VenJ

Datum

15 april 2015

Ons kenmerk

618806

Besluit

De Inspecties beseffen dat Amsterbaken zich vanwege de naderende sluiting in een turbulente periode bevindt. Dit merken zij ook aan de opvolging van de aanbevelingen; tijdens het tussentijds toezicht was op diverse punten verdere verbetering nodig. Inmiddels is er door u actie ondernomen om deze verbetering alsnog te bewerkstelligen. De Inspecties spreken daarvoor hun waardering uit en hebben op basis hiervan besloten geen verder onderzoek uit te voeren. Wel benadrukken zij dat het noodzakelijk is om bovenstaande punten blijvend onder de aandacht te houden om een goede bejegening en behandeling te kunnen garanderen, evenals een veilig leefklimaat voor zowel de jongeren als medewerkers. Hier ligt een taak voor zowel de inrichting zelf als het hoofdkantoor van DJI.

De Inspectie Veiligheid en Justitie en de Inspectie Jeugdzorg zullen deze brief op hun websites (www.ivenj.nl en www.inspectiejeugdzorg.nl) plaatsen bij het inspectierapport over Amsterbaken.

Hoogachtend,
Mede namens de Hoofdinspecteur van de Inspectie Jeugdzorg,

J.G. Bos
Hoofd Inspectie Veiligheid en Justitie